

MARI KOPPINEN

A portrait of Mari Koppenen, a woman with long dark hair, wearing a large, colorful floral crown with purple, white, and blue flowers. She is looking slightly to the right with a subtle smile. The background is a soft, out-of-focus blue and green gradient.

Meiju

EN TYYDY VÄHEMPÄÄN

TAMMI

MARI KOPPINEN

Meiju

EN TYYDY VÄHEMPÄÄN

tammi

80 VUOTTA

HELSINKI

Tämän teoksen kirjoittamista ovat tukeneet Suomen tietokirjailijat ry ja Journalistisen kulttuurin edistämissäätiö JOKES.

© Mari Koppinen ja Tammi 2023

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Kuvat: Meijun kotialbumi ellei toisin mainittu

ISBN 978-952-04-5120-2

Painettu EU:ssa

KIPARKATTI

Jos pistää silmät kiinni, aistit ja mielikuvitus ovat terävimmillään. Voi haistaa, maistaa, kuulla ja tuntea, mutta voi myös kuvitella omiaan.

Ehkä se kaikki oli jotain tällaista:

Silmät kiinni voi ainakin haistaa ulkoa leijailevan grillimakkaran tuoksun. Ja aivan kuin kasvot ottaisivat osumaa ulko-ovesta sisään pyrkivästä kirpeän pistävästä ilmasta.

On toukokuun alku. Päivällä luontoäiti on tarjoillut, kitsaasti mutta kuitenkin, lämpöasteita ja vihjaillut tulevasta keväästä. Petostahan se kaikki oli. Nyt lämpötila on laskemassa lähelle nollaa.

Hälinä salissa kasvaa. Myrskylän, Orimattilan ja Pukkilan nuoret porisevat ja kiljahtelevat silkasta ilosta, kun lauontain kunniaksi kotikulmilla viimeinkin tapahtuu.

Iltaan valmistautuva orkesteri yrittää pärjätä lavalla vähän alkeellisten äänentoistolaitteiden kanssa. Vähän väliä ääni kiertää.

Omassa suussa maistuu kanttiinista ostettu makea päärynälimonadi. Se sekoittuu ulkona naukkaistun unkarilaisen punaviinin väkevään polttoon.

Maku on nuoruuden maku. Se on ehkä hirveä, mutta ehdottomasti lupaus jostakin jännittävästä. Se kertoo, että tänään tapahtuu.

Kun avaa silmät, voi nähdä, missä ollaan: sympaattisella vanhalla tanssilavalla Myrskylän Kiparkatissa.

Tämä sali on nähnyt paljon. Jo kolme vuosikymmentä se on elänyt suomalaisen populaarimusiikin vaihteita ja suomalaisten tapoja kohdata toisiaan musiikin avulla.

Tällaisia lavoja Suomi rakennettiin täyteen sotien jälkeen. Kansa tarvitsi muuta ajateltavaa kuin pelkkää sotaa, vammoja, jälleenrakennusta ja sotakorvauksia. Urheiluseurat tarvitsivat varoja, nuoret ja vanhemmatkin tiloja, joissa harjoittaa sosiaalisuutta.

Lavoilla ihmiset löysivät toisia ihmisiä. Ne synnyttivät elämää.

Kiparkatin lava on rakennettu melkein keskelle ei mitään, kuivaan maastoon ikihonkien huminan katveeseen. Maantie vieressä johtaa etelässä Porvooseen, pohjoisessa Orimattilaan ja aina suureen Lahteen asti.

Päästäkseen kontaktiin muiden kanssa on hyvä omistaa auto tai ainakin olla kaveria jonkun autollisen kanssa. Autot parkkeerataan lavan viereen. Niitä on paljon, Datsuneita ja Toyotoita karvanoppineen ja hajukuusineen.

Salin jämäkät ja karheat lattialankut tuntuvat jalan alla hyvältä. Ne jaksavat taas ottaa vastaan hyvin korkojen survaisut, perunajauhot, hien ja läikkyneet Koskenkorvat, onhan täällä tehty vasta mittava remontti.

Ihmisistä nouseva vesihöyry alkaa jo tiivistyä vedeksi salin reunustalla oleviin pieniin ikkunoihin. Kohta ei läpi näe. Katossa parrut risteilevät kuin hämähäkinseitit.

Salin etualan seinään on puhkaistu pieni lava. Siinä illan orkesteri mahtuu juuri ja juuri soittamaan, kunhan ei kukaan ota sivuaskelia ja ylipäättään liikahtaa.

Vielä 15 vuotta sitten tämä tanssilava oli täynnä suurten ikäluokkien nuoria, jotka toi yhteen tango ja valssi. Silloin täällä soivat kauniit melodiset laulut, joiden sanat kertoivat ihanasta lemmeistä ja tavoittamattomista kaukomaista, välillä taas peittämisestä ja vaikeista tunteista.

Mutta ei tänne kukaan oikeasti musiikin takia tullut.

Kun orkesteri alkoi tampata neljään menevää rytmiä ja surumielinen viulu oli soittanut ensisävelet, poika oli lähtenyt liikkeelle ja astellut määrätietoisesti salin toiselle puolelle.

Hän oli katsellut jo pidempään yhtä kauniiseen nutturaan ja pienillä pilkuilla koristeltuun mekkoon sonnustautunutta tyttöä ja rohkaissut mielensä. Ujo pokkaus, ja aseisiin. Käsi tytön käteen, toinen selän taakse.

Tango oli lupa koskea. Ujolle se oli loistava tekosyy päästä toista lähelle.

Suuret ikäluokat ottivat paritanssin totisesti omakseen, he synnyttivät tangobuumin. Kaikki halusivat ja osasivat tanssia. Siitä saattoi riippua koko tulevaisuus. Piti valita, viettääkö sen yksin vai kaksin. Täällä Kiparkatin lavallakin moni nuori lemmentarina alkoi buumin vuosina.

Mutta nyt on uusi aika. Tanssiorkesterit ovat väistyneet sähköisempien tieltä. Danny toi kesäshow'nsa lavoille jo 1960-luvulla. 1970-luvulla iltaa saattoi tahdittaa tiskijukka, joka soitti levyiltä Euroopasta ja Yhdysvalloista saapunutta muotimusiikkia, diskoa. Nyt musiikki saa olla jotain vielä villimpää, vaikka uutta aaltoa tai rock 'n' rollia. Maailma on mennyt sillä tavalla hurjaksi. Yhtä totuutta ei enää ole.

Mutta tanssilavoilla sitä musiikkia ei enää juuri kuule, ei uutta hurjaa eikä edes vanhempaa perinteistä. Ihmiset ovat siirtyneet tanssimaan kapakoihin, diskoihin ja tanssiravintoloihin, paikkoihin, joista saa vapaasti alkoholia. Uusi aika on tappanut tanssilavat. Tämä ilta Myrskylässä alkaa olla jo melkoinen harvinaisuus.

Enää nuoriso ei myöskään pitele toisistaan kiinni, korkeintaan viimeisissä hitaissa. Nyt kaikki ovat pak-kautuneet lavan eteen. He alkavat heilua niillä sijoillaan kuin transsissa, kunhan illan suuri tähti Taiska yhtyeineen aloittaa settinsä.

Mutta tänään ohjelmassa on muutakin, jotain erikoi-sempaa. Illan juontaja, televisiosta tuttu Markku Veijalai-nen kertoo tietämättömille, mistä on kyse.

Nuorisolehti *Suosikki* etsii tänään Myrskylässä uusia laulajatahtiä. Kuka vain saa ilmoittautua Kultainen mikro-foni -nimiseen kisaan paikan päällä.

Aina Helsingistä asti on pikkuautollaan ajanut paikalle Malmin kauppaoppilaitoksen opiskelijoista koostuva bändi, sen laulaja ja taustatanssija. Porukka on ilmoittanut, etteivät he aio esittää sitä samaa äitien ja isien aikaista suosikkimusiikkia, jota kaikki muut täällä esittävät.

Bändissä ja sen solistissa on kuitenkin jotain uuden-laista ja villiä. Laulajalla on ihana tumma kiharapilvi ja yllään sähäkkä havaijipaita. Taustatanssijalla on keilapaita. Vaatteet ovat viimeistä huutoa Mic Macista, sellaisia, joita helsinkiläiset käyttävät.

Rumpali laskee biisin käyntiin. Kitaristi ja basisti näppäävät soittimistaan pitkät soinnut. Lehmänkello nakuttaa neljään menevää rytmiä. Sitten rumpali räväyt-

tää ilmoille fillin, josta ei voi erehtyä: tämä on reggaeta, Jamaikan musiikkia. Mahdollisimman kaukana läntisen Uudenmaan mäntymetsistä.

Solisti ottaa mikin ja alkaa laulaa. Hänellä on persoonallinen, vähän käheä ja tumma ääni. Hän osaa myös tanssia ja vaikuttaa muutenkin hyvin pirteältä ja karismaattiselta tapaukselta.

Yleisö sähköistyy: tässä on jotain!

Myös solisti itse sähköistyy: tässä on jotain!

On kolmas toukokuuta vuonna 1980. Laulaja Meiju Suvas on syntynyt.

Mitä jos esiintyminen on jotain, josta ei voi saada kyllikseen?

Nuori Meiju Suvas astui yleisön eteen *Suosikki*-lehden järjestämässä kilpailussa 1980-luvun alussa, eikä paluuta enää ollut. Kun ensi hitti *Tahdon sinut* valloitti Suomen, opinnot kauppaoppilaitoksessa sekä työt toimistossa ja Frederikin taustalaulajana saivat jäädä.

Meiju Suvaksesta tuli ajan suosituin kotimainen laulaja ja diskoiskelmän kuningatar, jonka hittien (*Tahdon sinut*, *Oot paha*, *Tää onnea on*) konesoundit muuttivat suomalaista iskelmää peruuttamattomasti. Eikä 1990-luvun musiikista voisi puhua ilman jättihittiä *Pure mua*, joka sinetöi Meijun paikan kotimaisen musiikin tähtitaivaalla.

Meiju – En tyydy vähempään on lämmin, rempseä ja kipeäkin tositarina rakkaudesta, suurista pettymyksistä, sitkeydestä, äitiedestä, elämänilosta sekä urasta, joka on jatkunut menestyksekkäänä jo yli 40 vuotta.

www.tammi.fi

99.1

ISBN 978-952-04-5120-2